

Makale

2016'dan ne bekliyoruz?

Ülkemizdeki limanlardan 2015 yılında elleçlenen yük hareketleri ve 2016 yılı beklentileri

Ticaretin küreselleşmesiyle deniz ticaretinin önemi artmış, denizcilik sektörünü en stratejik sektör konumuna getirmiştir. Günümüzde ticaretin %80'i güvenli ve düşük maliyetli olduğu için deniz yoluyla gerçekleşmektedir. Ülkemizde dışa dönük ekonomik politikalar sebebiyle denizcilik sektörünün önemi artmış ve sektör hızlı bir gelişim sürecine girmiştir. Denizcilik sektörünün en önemli altyapısını kıyı tesisleri oluşturmaktadır. Bu çalışmanın amacı, ülkemizde bulunan limanlardan 2015 yılında yapılmış olan elleçleme miktarlarını göz önünde bulundurarak 2016 yılının ilk 4 ayındaki veriler ışığında 2016 yılındaki beklentilere yer vermektir.

Kan kaybı devam ediyor

Dünya ekonomisi kan kaybına devam ediyor. Dünya GSYİH'i 2015 yılında bir önceki yıla göre %3,1

ilerledi. Yıl içinde tahminlerde sürekli iyileştirmeler yapıyordu ama bu artış oranı, revize edilen tahminlerin de altında kaldı. 2016'da dünyanın %3,4 oranında büyümesi bekleniyor. Diğer yandan 2014 yılında zaten %2,5 gibi düşük bir oranda gerçekleşen dünya ticareti artışı için yapılan 2015 tahminleri, %3,3'lerden %2,8'lere çekilmişti. Türkiye son beş yılda 3.2 büyürken 2016 için % 4'ler telaffuz ediliyor. Başka etkiler de var ama kabaca hal böyle olunca 2015, denizcilik sektörü için pek de iyi bir yıl olmadı, özetle artış devam etti ancak artış oranları küçüldü.(Esmar:2015)

Yük artışı düşük seviyelerdeki seyrine devam edecek

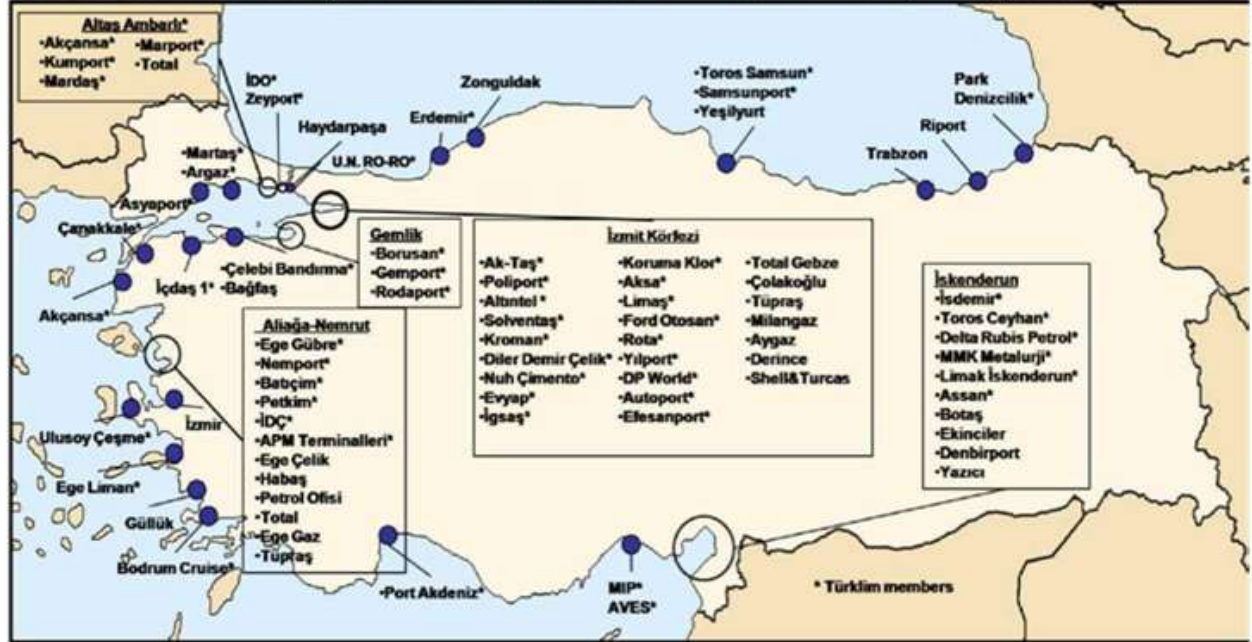
2016 yılının ilk dört ayındaki yük elleçleme miktarları göz önünde bulundurulduğunda, ülkemizde ve çevremizde meydana gelen politik ve ekonomik olaylardan dolayı yük hareketlerinde artışın devam edeceği ancak artış oranlarının düşük seviyelerde olacağı beklenmektedir.



Kürşat Bal
Yönetici-Analist



Ülkemizde toplam 1.013 kıyı tesisi bulunmakta olup 209 kıyı tesisi liman ve iskele faaliyeti göstermektedir. Aşağıdaki resimlerde TÜRKLİM sektör raporundan alınan ülkemizdeki liman tesislerinin isimleri şekil 1'de gösterilmektedir.



Şekil 1: Türkiye Limanları • Kaynak: TÜRKLİM Sektör Raporu;2015

2015 TÜRKLİM sektörel raporuna göre kargo tiplerine göre elleçleme miktarı bakımından Türkiye'nin en büyük limanları aşağıda verilmiştir.

SIVI KİMYASAL YÜK LİMANLARI

Liman Adı	Elleçleme Miktarı (2015)
Petkim	2.483.521 TON
Poliport	630.065 TON
Toros Tarım Ceyhan	615.378 TON
LİMAŞ LİMAN İŞLETMELİĞİ A.Ş.	596.715 TON
Evyap	441.384 TON

KONTEYNER YÜK LİMANLARI

Liman Adı	Elleçleme Miktarı (2015)
MARPORT	1.585.419 TEU
MERSİN	1.441.196 TEU
KUMPORT	1.169.019 TEU
İZMİR	656.410 TEU
EVYAP	605.385 TEU

GENEL KARGO YÜK LİMANLARI

Liman Adı	Elleçleme Miktarı (2015)
İŞDEMİR	12.462.783 TON
İÇDAŞ	8.824.967 TON
ERDEMİR	10.475.000 TON
MMK	7.901.463 TON
MERSİN	7.748.856 TON

PETROL ÜRÜNLERİ YÜK LİMANLARI

Liman Adı	Elleçleme Miktarı (2015)
Delta Petrol	3.813.959 TON
Solventaş	1.368.233 TON
Toros Tarım (Ceyhan)	951.505 TON
Poliport	645.089 TON
Altintel	631.462 TON

Yük elleçlemelerindeki ağırlık İzmit ve İstanbul limanlarında

Ülkemizde elleçlenen yüklere baktığımız zaman sıvı dökme yük ve katı dökme yük elleçlemesinin listenin başını çektiğini ancak dünyada ve ülkemizde konteyner yüklerinin de önemli bir artış gösterdiği ve gelecekte yük sınıfları içerisinde en

önemli yeri tutması beklendiği gözlemlenmektedir. Ülkemizde elleçleme bulunan en büyük yük elleçlemelerini yük cinslerine göre incelediğimizde limanlarda yapılan yük elleçlemelerinin büyük bölümünün İzmit limanları, İstanbul limanları, Akdeniz limanları, İzmir ve Aliaga limanlarında kümelendiğini görmekteyiz.

Makale

	2011	2012	2013	2014	2015
Konteyner	6.523.506 TEU	7.192.396 TEU	7.899.933 TEU	8.351.122 TEU	8.146.398 TEU
	70.381.257 TON	79.310.916 TON	84.656.192 TON	88.138.346 TON	87.025.857 TON
Sıvı yük	129.992.302 TON	132.700.887 TON	122.560.729 TON	116.934.088 TON	146.554.192 TON
Genel Kargo	46.507.986 TON	60.168.663 TON	66.093.252 TON	61.183.191 TON	63.505.731. TON
Katı Dökme	107.167.803 TON	107.119.426 TON	103.655.819 TON	108.744.680 TON	110.701.538 TON
Araç	360.883 ADET	398.077 ADET	436.478 ADET	465.555 ADET	469.290 ADET
	9.305.395 TON	8.036.768 TON	7.964.766 TON	8.120.314 TON	8.249.377 TON

Düşük artış oranı

2015 yılında limanlarımızda toplam 416.036.695 ton yükün elleçlendiğini görmekteyiz. 2015 ve 2016 yılı ile karşılaştırma

yapabilmemiz için ilk dört aylık veriler olarak karşılaştırma yapılmaya çalışılmıştır. Ocak ve Şubat ayının iyi geçtiği ancak Mart ve Nisan ayındaki elleçleme miktarındaki artış oranının çok düşük olduğu gözlemlenmiştir.

AY	Limanlarımızda gerçekleşen 2015 - 2016 Yılı ilk Dört Aylık Yük Miktarları Karşılaştırması		
	TOPLAM ELLEÇLEME 2015	TOPLAM ELLEÇLEME 2016	Fark
OCAK	31.636.883	35.361.221	11,8%
ŞUBAT	30.666.899	34.189.373	11,5%
MART	35.746.922	36.022.411	0,8%
NİSAN	34.580.185	35.253.283	1,9%
TOPLAM	132.630.889	140.826.288	6,2%

Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü-Planlama ve İstatistik Dairesi Başkanlığı

Olası sonuçlar

Bu çalışmada ülkemizdeki bulunan limanlardaki elleçlenen yük miktarları ve ülkemizde, çevresinde gerçekleşen siyasi, ekonomik olaylar göz önünde bulundurularak 2016 yılı ile ilgili tahminlemeler yapılmıştır.

Finans alanında araştırmalar yapan akademisyenlerin tahminlerine göre gerek jeopolitik risklerin gerekse siyasi tansiyonun içeride yüksek seyretmesi, güven ve yatırım ortamında kalıcı bir toparlanma olamayacağını düşündürüyor. Buna bir de dış finansman koşullarındaki görece sıkılaşma eklenince 2016 yılında büyümenin yavaşlamasını ve yılı %2,7 seviyesinde kapatması beklenmektedir. Enflasyonda süre gelen katılıklar da düşünüldüğünde, 2016'yı yine hedef ve tahminin belirgin üzerinde %7,5'lik bir enflasyon ile bitirmemiz daha olası görülmektedir.

İyi senaryoda büyüme %4

Bu temel senaryo dışında iki alternatif senaryodan daha

bahsedilebilir. "İyi" senaryo, bu yılı ekonominin %4 ya da daha fazla büyüyebileceği, enflasyonun %7,5'lerin de altına gerileyebileceği ama cari açığın bir şekilde yüksek kalmaya devam edeceği bir tablo sergileyebilir.

"Kötü" senaryoda ise ekonominin durgunluğa girmesini (0 ya da negatif büyüme gibi), TL'de baz senaryoya göre daha sert bir zayıflamanın yaşanmasını ve enflasyonun daha da artması beklenmektedir.

2016'ı daha çetin geçecek

Yukarıda sayılan ekonomik ve sosyal gelişmeler göz önünde bulundurulduğunda liman elleçleme miktarlarının da etkilediği ve etkilemeye devam edeceği gözükmektedir. Ülkemiz limanlarının bu seneki elleçleme miktarlarının geçen seneye oranla çok küçük bir artış oranıyla devam edeceği 2016 yılı içerisinde de Türk denizcilik sektörünün paydaşlarının (Limanlar, Acen-teler, Armatörler, Brokerlar, Sigorta şirketleri, Tersaneler...) hak ettikleri hedefleri gerçekleştiremeyeceği 2015 yılından daha zor bir yıl geçireceği tahmin edilmektedir.